

Sřelnice a historie „Privilegované ostrostřelecké společnosti „ v Poličce.

S odvoláním na listinu z roku 1613, v níž hejtman Tobiáš Bilavius svolává střelce ke střelbě na den sv. Jiří. existovala Měšťanská střelecká společnost v Poličce pravděpodobně již v 17. století.

Privilegium císařovny Alžběty Kristiny z 10. května 1734 pro poličskou setninu, potvrzené r. 1784 císařem Josefem II. už ale určuje, že se jedná o střelbu pouze pro zábavu.

Hlavní náplní společnosti střelců bylo pořádání střeleckých soutěží pro zámožné měšťany a hosty z okolí. Mezi tři nejlepší střelce bylo rozděleno 20 zlatých (12, 6 a 2). Nejlepší střelec dle tohoto privilegia měl užívat po celý rok až do nové střelby zvláštních výhod. Dostával 1x za měsíc půl vědra piva z kameneckého pivovaru, beránka na Velikonoce a tele na Vánoce. Při každé střelbě pak obyčejně míval jednu svobodnou ránu (bez poplatku).

Ochranným patronem sboru byl sv. Karel Bartolomejský. Střelecké společnosti zanikly se zánikem Rakousko-Uherské monarchie.

Sřelnice a střelecké terče.

V hrazených městech býval místem střelby parkán, což je prostor mezi hlavní hradbou a parkánovou zdí, zřejmě z důvodu bezpečnosti v souvislosti s rozšířením střelných zbraní.

Lukostřelci stříleli na dřevěný model ptáka na vysoké tyči. Kdo sestřelil pravé křídlo, měl hodnotu pravého maršálka, kdo levé měl hodnotu levého maršálka a kdo zasáhl prsa či sestřelil celého ptáka, stal se králem střelců.

U střelby z ručnic byla rozhodující přesnost zásahu na střed. K soutěžní střelbě sloužili dřevěné a později papírové terče. Vítěz, tzv. král, nechal pak namalovat velký královský terč, který byl na střelnici uchován.

V Poličce stála budova Střelnice v Šaffově ul. 233, zmínky o této budově jsou už v privilegiu Alžběty Kristiny z roku 1734. Příznání k domovní dani z roku 1901 popisuje střelnici jako „městskou střelnici o jednom poschodí, zděnou, taškami a břídlíci krytou, sestávající ze dvou hostinských místností, jedné kuchyně, střílny a kuželny a v poschodí tanečního sálu a jednoho pokoje.“ V zadním křídle budovy se nacházel kuželník. Střílelo se ze zadního okna v přízemí směrem do zahrady, přibližně na vzdálenost 40 m. U bašty na konci zahrady byl domek cílného, který kontroloval terče.

V roce 1820 a 1845 zasáhl Poličku ničivý požár, takže z původního vybavení poličské střelnice nezbylo téměř nic. Původní terče jsou nyní uloženy v poličském muzeu. Jedná se však jen o zlomek z celkové sbírky terčů, např. při požáru v roce 1845 zachránila Františka Čermáková, nájemnice na Střelnici pouze 29 ze 161 malovaných terčů.

V dochovaných písemných materiálech se uvádí, že „když střílelo se druhý den po jmenování krále střeleckého, tak král věnoval obraz na dřevě malovaný, který byl krytý papírem s kruhy, a na ten se pak střílelo. Těchto dřevěných terčů bylo tolik, že obě hostinské místnosti na Střelnici i kuželník byl jimi po stěnách i na stropě vyplněn.“

Střelecké slavnosti bývaly událostí celého města. V Jitřence z roku 1932 popisuje řídící učitel v. v. Jan Kunst 70 léta 19. století: „...jak bývalo veselo na střelnici při střílení na krále a v druhé místnosti koulení na krále. Při dobrých trefách ozývalo se „Haló“ ve střelnici a při dobrých hodech na kuželky „Sláva“ v kuželníku. My studenti přebíhali jsme z místnosti do místnosti a tu nescházel ani vyvalený soudek, z něhož se šťastnému střelci nebo kuliči připíjelo.“

Časté byly i stížnosti měšťanů, jejichž drůbež se ke střelnici zatoulala, kde byla bez prodlení odstřelena, upečena a snědena.

23. dubna 1876 byl založen Sbor dobrovolných hasičů v Poličce. Ničivé požáry (k posledním z nich došlo v Poličce v roce 1820 a 1845) a také zakládání dobrovolných hasičských sborů v okolí přiměly tehdejší představitele města k tomu, aby se přičinili o založení hasičského sboru v Poličce. Stalo se tak na podnět starosty města p. Josefa Thanabauera, kdy byla obecním úřadem svolána valná hromada občanstva, která měla sbor založit.

23. května 1876 byl zahájen výcvik na Střelnici. Sbor měl tehdy 123 členů rozdělených na lezce, ochránce, vodaře a stříkačnický. První zásah byl 15. Zářím při požáru stodoly, druhý pak 8. prosince v Kamenci.

1877 - první ples Sboru dobrovolných hasičů v sále na Střelnici. Sbor zasahoval u dvou požárů na Dolním předměstí.